

EUROPOS SĄJUNGOS
TARYBA

Briuselis, 2009 m. kovo 12 d. (17.03)
(OR. en)

7538/09

LIMITE

JUR 138
ENV 193
AGRI 102
PI 19

TEISĖS TARNYBOS NUOMONĖ *

Dalykas: Biologinės įvairovės konvencija
– Patogenai

1. Tarptautinių aplinkos klausimų darbo grupė (biologinė įvairovė) paprašė Tarybos teisės tarnybos raštu pateikti savo nuomonę klausimu, ar organizmų grupės, laikomos patogenais, patenka į Biologinės įvairovės konvencijos (BĮK) taikymo sritį. Ši nuomonė yra Tarybos teisės tarnybos atsakymas į tą prašymą.
2. Šis prašymas suformuluotas nustatant Bendrijos ir jos valstybių narių derybinę poziciją artėjančiame *Ad hoc* neribotos sudėties darbo grupės priegigos ir dalijimosi nauda (ABS) klausimais septintajame posėdyje. Pirmiau minėta darbo grupė dalyvauja rengiant priegigos prie genetinių išteklių ir naudos pasidalijimo (ABS) tarptautinę tvarką, kuria įgyvendinamas BĮK 15 straipsnis, o klausimas, ar ta tarptautinė tvarka turėtų būti taikoma patogenams, dabar yra svarstomas.

* Šiame dokumente pateikiama teisinė rekomendacija, kuriai taikoma 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais 4 straipsnio 2 dalyje numatyta apsauga ir kurios Europos Sąjungos Taryba neskelbia viešai. Taryba pasilieka galimybę neleistino paskelbimo atveju pasinaudoti visomis teisės aktų numatytomis teisėmis.

3. BĮK tekste sąvokos „patogenai“ nėra ¹. Taigi, patogenai, kaip konkreti kategorija, yra nei įtraukti, nei neįtraukti į BĮK taikymo sritį. Tai, ar jie patenka į Konvencijos taikymo sritį priklauso nuo to, ar galima laikyti, jog jie priklauso vienai ar kitai Konvencijoje aiškiai nurodytai kategorijai.
4. BĮK, kurios vienas iš tikslų yra *teisingai bei lygiateisiškai dalytis nauda, gaunama naudojantis genetiniais ištekliais* (1 straipsnis), genetiniai ištekliai apibrėžiami kaip „*genetinė medžiaga, turinti faktinę ar potencialią vertę*“ (2 straipsnis). „Genetinė medžiaga“ savo ruožtu apibrėžiama kaip „*bet kuri augalinės, gyvūninės, mikrobinės ar kitokios kilmės turinti funkcionalių paveldimumo elementų medžiaga*“ (2 straipsnis).
5. Todėl klausimas, ar patogenai yra genetiniai ištekliai, priklauso būtent nuo to, ar patogenai turi funkcionalių paveldimumo elementų; tai ne juridinis, o mokslinis klausimas. Dėl šios priežasties Teisės tarnyba į jį atsakyti negali.
6. Sąvoka „patogeninis“ Bendrijos teisės aktuose ir ETT teisminėje praktikoje vartojama poveikiui ar agentams, mikroorganizmams ar bakterijoms, kurių plitimo reikėtų vengti, apibūdinti, tačiau Bendrijos teisėje nėra jokios sąvokos apibrėžties, pagal kurią būtų galima nustatyti, kad patogenams būdingos su paveldimumu susijusios savybės. Todėl atsakymas į šį klausimą turi būti grindžiamas faktiniais, o ne juridiniais motyvais.
7. Teisės tarnyba laikosi nuomonės, kad nagrinėjamas klausimas nėra juridinis klausimas ir kad į jį atsakyti gali tik BĮK Susitariančiosios Šalys. Prieigos prie genetinių išteklių ir naudos pasidalijimo (ABS) tarptautinės tvarkos rengimas galėtų būti tinkama galimybė atsakyti į šį

¹ Viename internetiniame anglų. k. medicinos terminų žodyne ([www. medterms.com](http://www.medterms.com)) terminas „pathogen“ („patogenas“) apibrėžiamas taip: „*An agent of disease. A disease producer. The term pathogen most commonly is used to refer to infectious organisms. These include bacteria (such as staph), viruses (such as HIV), and fungi (such as yeast). Less commonly, pathogen refers to a non-infectious agent of disease such as a chemical*“ (Ligos sukėlėjas; veiksnys, sukeliantis ligą. Sąvoka „patogenas“ dažniausiai vartojama nurodant užkrečiamųjų ligų sukėlėjus, įskaitant bakterijas (pavyzdžiui, stafilokokai), virusus (pavyzdžiui, ŽIV) ir grybelius (pavyzdžiui, mielės). Rečiau sąvoka „patogenas“ nurodo ligą sukeliančią agentą, kuris nėra užkrečiamųjų ligų sukėlėjas, pavyzdžiui, cheminę medžiagą.)

klausimą. Bendrija ir jos valstybės narės gali prisidėti prie šio proceso apibrėždamos savo poziciją dėl to, ar patogenai turėtų būti įtraukti. Tai jos turi padaryti bendru sutarimu, nes šis klausimas priklauso bendrai Bendrijos ir jos valstybių narių kompetencijai.

8. Teisės tarnyba pažymi, kad žmonių genetinių išteklių klausimu Šalių konferencija priėmė sprendimą, dar kartą patvirtinantį, kad jie nepatenka į Konvencijos taikymo sritį ².
9. Primenama, kad pagal BĮK 27 straipsnį, kilus ginčui dėl šios Konvencijos traktavimo, sprendimo derybų keliu turi ieškoti Susitariančiosios Šalys.

Išvada

10. Teisės tarnyba laikosi nuomonės, kad klausimas, ar patogenai patenka į Biologinės įvairovės konvencijos taikymo sritį, nėra juridinio pobūdžio ir kad į jį atsakyti gali tik šios Konvencijos Susitariančiosios Šalys.

² Žr. 2-osios Šalių konferencijos 11 sprendimą www.cbd.int/decisions.